

Ameriške čete zavzele tri trdnjave blizu Metza

BOJNA LADJA "TIRPITZ" BILA POTOPLJENA

Zavezniške morske
sile so zdaj proste za
invazijo Norveške ali
za akcijo na Vzhodu

LONDON, 13. novembra. — Britski bombniki so včeraj v Tromso Fjordu na Norveškem zasačili zadnjo nemško super-bojno ladjo "Tirpitz". To pomeni, da so vse zavezniške morske sile v evropskih vodah sedaj sproščene za akcijo na Daljnem vzhodu, obenem pa je pripravljena pot za invazijo Norveške. "Tirpitz" je bila v prejšnjih napadih že ponovno zadeta in poškodovana, ampak nacija so jo popravili, in dokler je bila v akciji, je stalno ogrožala transporte v Rusijo in predstavljala je možno blokado proti zavezniški invaziji Norveške.

Rusi pritrdili kletše okrog
Budimpešte

LONDON, 13. novembra. — Berlin je danes poročal, da so močne enote Rdeče vojske danes vdrle v Jaszberey, veliko transportno središče, 31 milj od Budimpešte, medtem ko se iz Moskve poroča, da je Rdeča vojska ustvarila trdno mostišče preko Donave na južnem obronku madžarske prestolice.

SMRTNA NESREČA

Mr. John Bauer, z Adah, Pa., nam sporoča, da je bil dne 6. novembra v Grayslanding Coal Mine premogovniku, v Adah, Pa., ubit rojak Anton Zaletel. Pokojni, ki je bil okrog 50 let star in samski, je bil med odhodnimi Slovenci in Hrvatimi dobro poznan. Nesreča se je pripetila zjutraj, ko je šel v premogovnik in se je nanj zvalila plast kamenja, da je bil na mestu mrtev. Kot je pokojnik sam pripovedoval, je za časa prve svetovne vojne delal v Clevelandu, O., ter ima baje tu brata, in nekja v Ameriki tudi sestro. V Pensilvaniji ne zapuša nobenih sorodnikov. Pokopani je bil dne 9. novembra blizu Masontown, Pa.

Več gasolina se obeta

Zaloge gasolina za domačo rabo so prvič, odkar se je začela vojna, dosegle normalno stopnjo, in posledica tega utegne biti, da bodo avtomobilisti enkrat po Novem letu dobili več gasolina kot so ga do sedaj. Pravijo, da bo najbrže na razpolago več gasolina za civiliste celo v slučaju, da se bo vojna v Evropi nadaljevala skozi vso zimo.

DIREKTORSKA SEJA

Nocoj, ob 8. uri se vrši redna direktorska seja Slovenskega narodnega doma, na St. Clair Ave. Prosi se vse direktorje, da se udeležijo.

DRAMSKO DRUŠTVO "IVAN CANKAR"

Člane dramskega društva "Ivan Cankar" se vabi na mesечно sejo, ki se vrši jutri, 15. novembra, na odru Slovenskega narodnega doma.

Mark Valjato je dal dva sinova za domovino; trije nadaljni v armadi

"Cleveland Press" je objavil daljše poročilo o znani hrvatski družini Marka Valjato, ki ima pet sinov v vojni. Pred dnevi je vojni departament sporočil, da sta dva dala življenje za domovino.

Mark Valjato je 56 let star in je prišel v Ameriko s Hrvatskega leta 1906. Naselil se je v Monassen, Pa., leta 1926 pa je z ženo in otroci prišel v Cleveland. Bilo jih je enajst v družini: Mark jr., Steve, Charles, Emil, John, George, Josephine, Julia, Zora in Katherine.

Bila je velika, ampak srečna družina. Valjato in njegova žena sta ljubila glasbo, zato sta poskrbela, da so vsi otroci igrali kak muzikalni instrument. "Valjato orkester" je bil splošno priljubljen med clevelandskimi Hrvati.

Leta 1936 je družina zgubila mater. Otroci so zrastle in nekateri si ustanovili svoja ognjišča, toda vez med njimi je ostala slej ko prej jako tesna. Skoro neločljiva sta bila zlasti John in George, ki sta bila najmlajša fanta v družini.

Ne dolgo tega je vojni departament sporočil Marku Valjatu na njegovem domu na 1001 E. 63 St., da je 20-letni George 20. avgusta padel v Franciji. Pred par dnevi je prejel nov telegram, Pfc John, star komaj 19 let, o katerem je bilo prej sporočeno, da je med pogrešan, je reklo poročilo, da je bil ubit v Italiji 22. januarja.

V službi domovine preko morja se nahajajo še trije Valjatovi sinovi. Pfc. Marion, star 23 let, se nahaja nekje v Evropi; Corp. Mark jr., star 25 let, je na Irskem, Pfc. Steve, star 25 let se nahaja v Franciji. V armadi sta tudi dva Valjatova zeta.

John in George sta po smrti njune matere skupaj pohajala v višjo šolo v Mantua, Ohio, oba sta bila navdušena za baseball, in delala sta načrte, da se skupaj posvetita poljedelstvu. Oba sta šla skupaj prostovoljno k vojakom v januarju 1943, in dasiravno sta bila oba dodeljena infanteriji, je bilo to prvič, da so se njuni življenjski poti ločili.

Mark Valjato, oče junakov, je na Dan premirja prošlo soboto prišel delat v tovarno, kjer je zaposlen kot "metal handler", kakor običajno. Ima že za \$2,000 vojnih bondov in jih bo kupil še več. Storitni hoče svoj delež in celo več, da bi pospešil dan novega premirja, v nadi, da to pot premirje prinese ljudstvom sveta resničen in trajen mir.

Walter Winchell daroval
\$5,000 za Jug. relief

Walter Winchell, odlični ameriški časnikarski in radijski komentator, je v nedeljo zvečer po radiju izrazil svoje občudovanje za herojstvo Jugoslovanske osvobodilne vojske, boreče se pod vodstvom maršala Tita, je naznanil, da je daroval \$5,000 za Jugoslovanski vojni relief, ki ga zbira Združeni odbor južnoslovnskih Amerikancev.

Radijski komentatorji Walterja Winchella, ki se slišijo vsako nedeljo večer, so oddajani širom Zed. držav in poslušali jih na milijone Amerikancev.

Časnikar dal opis nove nemške leteče bombe

V soboto je govoril v Clevelandu Hugh Beillie, predsednik "United Press" agencije, ki se je baš vrnil z obiska v Angliji, kjer je videl nove letéce bombe, V-2, v akciji. O učinkovitosti novega nemškega terorrega orožja je Beillie tako-le pripovedoval:

"Bilo je nekega večera, ko je natakak v hotelu, kjer sem bil nastanjen, prijazno pripomnil: 'No, izgleda, da nas nocoj ne bodo nadlegovale letéce bombe!' Še tisti moment pa je tresčilo, da se je stresel ves hotel.

"Udarilo je kakih sedem milj proč. Dozdevalo se mi je, da je to utegnili biti V-2, o katerem so Nemci že dalj časa poročali, pa sem se podal na pozorišče, da vidim, kaj se je zgodilo.

"Po dolgi vožnji skozi ulice, ki so bile popolnoma zatemnjene, sem dospel na prostor. Nudil se mi je pošasten prizor, kakor v kakem filmu, čigar namen je vzbujati grozo. Mirna, prijazna ulica, ob kateri so na obeh straneh stala drevesa, je imela obličje bojnega polja.

"Sredi ceste je zevala globoka jama od ene strani tratoarja do drugega — koje premer je znašal od 25 do 30 čevljev. Osem dvonadstropnih hiš, štiri na vsaki strani, je bilo prevrnjenih in vrženih nazaj na dvorišča. Druge rezidence v okolici so se nagibale na stran."

Kar se tiče prebivalstva, sprejema novo nemško terorono orožje popolnoma mirno. Mnogi se celo šalijo in pravijo: "Tega človek vsaj ne sliši. Če te zadene, te zadene, in s tem je vse končano."

NEMSKI VOJNI ZLOČINCI V JUGOSLAVIJI

RIM, 6. novembra. (O.N.A.) — Posebna komisija, ki preiskuje nemške vojne zločine v Jugoslaviji, zbira dokaze za mednarodno komisijo za vojne zločine, odkrije vsak dan nove dokaze. Jugoslovanski radio poroča, da je od 12,000 židov v Belgradu ostalo živih le 1,000, vsi drugi so izginili, ali pa so bili poklani na najbolj zverinske načine.

V zadnjih dneh okupacije je Gestapo gnala svoje žrtve v velike luknje, povzročene od zračnih bomb in jih tam pokosila s strojnimi.

Dr. Šubašić v Moskvi; tam je baje tudi maršal Tito

LONDON, 8. novembra (O.N.A.) — V Londonu se je danes razširila vest, da je predsednik jugoslovanske vlade dr. Ivan Šubašić prispel v Moskvo, kjer bo imel važne razgovore s predstavnikmi Sovjetske Unije. Poročila, ki trde, da je tudi maršal Tito v Moskvi, so se pojavila ob istem času.

Šubašićevo potovanje v Moskvo, prvi obisk jugoslovanskega predsednika vlade, odkar je bila ustanovljena Sovjetska unija, je prišlo takoj po njegovem nedavnem srečanju z maršalom Titom v Jugoslaviji, na katerem sta se sporazumela glede sestave nove vlade. Ta njun sporazum ima vso zaželjeno podporo s strani Rusije in Velike Britanije, kot to potrjuje uradna izjava, ki je sledila njegovemu srečanju Stalina in Churchill v Moskvi.

Verjetno je, da bo Šubašić ostal predsednik prihodnje vlade Jugoslavije. V Moskvi bo njegova naloga, da razčisti mnoge važne probleme, ki se postavljajo radi navzočnosti Rdeče vojske na jugoslovanskih tleh. Poleg tega bodo na razpravi vprašanja o rusko-jugoslovanskem sodelovanju v številnih praktičnih vprašanjih ob koncu vojne in v pripravih za mir.

Tukajšnji jugoslovanski krogi smatrajo, da je Šubašićevo potovanje samo po sebi umevno — naraven in logičen korak, katerega pozdravljajo. Dr. Šubašić je imel mnogo možnosti v Londonu, da se posvetoje z angleškimi državniki o zadevah, o katerih bo zdaj razpravljal v Moskvi. Šubašić, ki se je v zadnji vojni boril v vrstah jugoslovanskih dobrovoljcev na Ruskem, govori ruščino popolnoma gladko.

V splošnem prevladuje mnenje, da bo zadeva končne sestave jugoslovanske vlade, obenem z natančnimi podrobnostmi glede prevzemanja oblasti v Jugoslaviji, rešena šele po vrnitvi dr. Šubašića iz Moskve.

NA OPERACIJI

V Cleveland Clinic se nahaja Mr. Frank Paternošter, poznani ljubljčan, stanujoč na 1447 Larchmont Rd. Operiran je bil na nogi ter ga prijatelji lahko obiščejo. Nahaja se v sobi št. 632. Želimo mu skorajšnjo okrevanje!

VAJE ZA "TRI SESTRE"

Prosi se vse one, ki imajo vloge za igro "Tri sestre," katero podajajo Progresivne Slovenke krožek št. 3, da pridejo nocoj, točno ob 7.30 uri na vaje, v Slov. društveni dom, Reher Ave.

SEJA DIREKTORIJA

Jutri, v sredi, ob 8. uri zvečer se vrši seja direktorija Slov. društvenega doma, na Reher Ave. Direktorji so vabljeni, da se seje udeležijo polnoštevno.

V ZADNJE SLOVO

Članice društva "Waterloo Grove" št. 110 W. C. so prošle, da se nocoj ob 8. uri zberejo v Svetkovem pogrebem zavodu, da izkažejo zadnjo čast umrli članici Alice Kumel.

SILE GEN. PATTONA PRODIRAJO SKOZI SNEG; SE NAHAJAJO SAMO 15 MILJ OD NEMŠKE MEJE

PARIZ, torek, 14. novembra. — Ameriška infanterija je včeraj naskočila in zavzela tri nemške trdnjave v bližini Metza, ki so jih Nemci le slabotno branili, medtem ko pol ducata ameriških divizij prodira skozi sneg južnovzhodno od mesta in so dospele na postojanke, ki se nahajajo samo 15 milj od nemške meje.

Kratke vesti

FINSKI PREMIER BAJE RESIGNIRAL

STOCKHOLM, 12. novembra. — Tu se poroča, da bo finski premijer Uho Jonas Castren resigniral in da bo bivši premijer Juho Passikivi pozvan, da se stavi novo vlado. Passikivi je pomagal izvesti pogajanja za premirje z Rusijo.

KRIVA VEST GA JE TIRALA V SMRT

SALEM, Mass. — Willis J. Marquis, star 20 let se je zadušil s plinom v nekem zakotnem stanovanju, potem ko je posilil in umoril neko 14-letno deklico, katero je zvalil na sestanek. Truplo deklice je bilo pred par dnevi najdeno v žogometnem stadionu. Marquis je bil nedavno odpuščen iz armade radi njegovega živčnega stanja.

Kupujte vojne bonde in vojno-varovalne znamke, da bo čimprej poraženi ostiše in vse, kar ono predstavlja!

Vesti iz življenja ameriških Slovencev

Chicago. — V Women's and Children's Hospitalu na Maypole in Ashland se nahaja že par tednov Mrs. L. Košnik.

Walsenburg, Colo. — Družina John Lepich je bila obveščena od vojnega departamenta, da je njen sin S/Sgt. Walter J. Lepich pogrešan v Nemčiji. On je služil v bombniku kot bombardir. Služil je že precej časa v Italiji in bil enkrat tudi v ne-zgodi, toda se je srečno rešil z manjšimi praskami. Poleg staršev ima dva brata in dve sstri.

Little Falls, N. Y. — Dne 28. oktobra je tukaj umrl Joseph Zehel, star 66 let in rojen v Bočni pri Gornjem Gradu. V Ameriki je bil 42 let. Poleg žene zapuša sina in hčer.

Tony Malovasič, sin Mr. in Mrs. Anton Malovasič, z Pawnee Ave., se nahaja od starega leta večera v ujetništvu v Danube River, v Avstriji.

Sedaj je Sgt. J. Wood, ki se je takisto nahajal v ujetništvu, ter je bil zamenjen z 2,080 nemškimi ujetniki, ter poslan domov v New York, poslal družini Malovasič pismo, v katerem jim pripoveduje o njih sinu. Piše, da hrana ni baš obilna, vendar so zdravi. Ob nedeljah lahko igra žogomet in druge igre, in imajo gledališče, kjer si krajšajo čas. Imajo tudi godbo in Malovasiču je Ameriški rdeči križ podaril harmoniko. Predno je odšel k vojakom, je mladi Malovasič imel svoj orkester, ter je on sam igral na harmoniko.

V omenjenem taborišču se nahaja okrog 4,300 ujetnikov, ki so seveda veseli, da dobijo po-

Glavni uspeh bliskovitega naskoka je bilo zavzetje trdnjave L'Aisne, ki sestoji iz vrst podzemskih utrd, ki so zvezane med seboj, kakor v trdnjavi Driant, ležeči zapadno od L'Aisne, katero je nedavno naskočila tretja armada, ampak je ni mogla zavzeti.

Ostali utrdbi, ki so jih zavzele čete gen. Pattona, so nekoliko manjše, in vse tri se nahajajo blizu Verny, pet milj in pol od Metza, ki je eno izmed močnejših utrjenih okoliških mest.

Churchill obiskal zasedeno fronto

NEKJE NA FRANCOSKI FRONTI, 13. novembra. — Danes je premijer Churchill v spremstvu gen. Charles De Gaulle obiskal ta zasedeni sektor zimske fronte. Pripeljal se je skozi meglo na poveljniško postojanko, ki se nahaja samo 12 milj od bojne linije.

Poprej je imel britski premijer v Parizu posvetovanje s francoskimi vladnimi in vojaškimi voditelji.

šiljke od svojcev potom Rdečega križa.

Girard, O.—Matt Zadnikar je prejel iz stare domovine pismo skozi Rdeči križ, da mu je doma v Brdu-Viču pri Ljubljani umrla sestra, poročena Poldi Perc. V pismu je tudi rečeno, da so sorodniki njegove žene, Lukšovi in Dobnikarjevi vsi doma.

Yukon, Pa. — Zadnje dni sta se tukaj poročila Frank L. Kern ml. in Theresa Koračin. Ženin je doma iz West Allisa, Wis., nevesta pa od tukaj.

"CARICA KATARINA"

V Abby Theatre na Waterloo Rd. se nocoj in jutri kaže zanimiv film o Carici Katarini, ter film Henry VIII, o kralju, ki je imel osem žena.

REDNA SEJA

Redna seja krožka št. 2 Progresivnih Slovencev se vrši v sredo, dne 15. novembra, ob 7:30 uri zvečer v Slovenskem narodnem domu na St. Clair Ave. — Članice so vabljene, da se udeležijo polnoštevno.

NOVA IZDAJA

Angleško-slovenski besednjak

(English-Slovene
Dictionary)

Sestavil Dr. F. J. Kern

Cena \$5.00

Dobi se v uradu
ENAKOPRAVNOSTI
6231 St. Clair Avenue
Cleveland 3, Ohio

UREDNIŠKA STRAN "ENAKOPRAVNOSTI"

"ENAKOPRAVNOST"

Owned and Published by
THE AMERICAN JUGOSLAV PRINTING AND PUBLISHING CO.
6231 ST. CLAIR AVENUE — HENDERSON 5311-12
Issued Every Day Except Sundays and Holidays
SUBSCRIPTION RATES (CENE NAROCNINI)

By Carrier in Cleveland and by Mail Out of Town:
(Po razmašlacu v Clevelandu in po pošti izven mesta):
For One Year — (Za celo leto) — \$6.50
For Half Year — (Za pol leta) — 3.50
For 3 Months — (Za 3 mesece) — 2.00

By Mail in Cleveland, Canada and Mexico:
(Po pošti v Clevelandu, Kanadi in Mehiki):
For One Year — (Za celo leto) — \$7.50
For Half Year — (Za pol leta) — 4.00
For 3 Months — (Za 3 mesece) — 2.25

For Europe, South America and Other Foreign Countries:
(Za Evropo, Južno Ameriko in druge inozemske države):
For One Year — (Za celo leto) — \$8.00
For Half Year — (Za pol leta) — 4.50

Entered as Second Class Matter April 26th, 1913 at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of Congress of March 3rd, 1879.

DONALD BELL:

NEKAJ O ŠPANSKEM VPRAŠANJU

Protifašistični elementi na Špankem so najbrže preslabotni, da bi mogli sami prevzeti Francovo vladu. Odvisno bo torej od nas, da-li bo španski fašizem preživel vojno ali ne.

Ako bomo ostali "nevtralni," bo preživel Francov model fašizma vojno ne le na Špankem, temveč tudi v latinski Ameriki. Posledica tega bo, da ne bo pravega miru v zapadni hemisferi, da bodo vladale v mednarodni trgovini težavne razmere in zidanje organizacije za mir v povojnem svetu bo oteženo. Fašistična sila, stoječa na razpotju Evrope, Afrike in Amerike, severne in južne, bo vrgla svojo mračno senco na vse strani.

Dozdaj sploh nismo imeli prave politike napram Španiji. Za časa španske civilne vojne, so se dežele zapadnih demokracij preveč bale vojne z osiščem, da bi storile karkoli odločnega, toda zdaj vidimo, da to čakanje ni nič pomagalo. Vojna je prinesla še mnogo več apižarstva, katerega cilj je bil, prepričati, da se Franco pridruži Hitlerju tudi v vojni. Z osvoboditvijo Francije je potreba za to prenehala — a kljub temu nismo znali ustvariti nove politike, ki bi odgovarjala novi situaciji.

Toda čas za ustvaritev te nove politike poteka. Špansko vprašanje bo eno najbolj perečih pri urejevanju povojnega sveta. Dozdaj je bila Španija pred vsem važna za Anglijo, ki je bila poglavitna pomorska sila na svetu. Toda danes je Amerika najmočnejša pomorska sila in to ji nalaga nove odgovornosti.

Toda tudi ne glede na to, so se pojavili problemi, ki zahtevajo, da se odločimo. Pred vsem sta dve nujni zadevi — obmejne praske na špansko-francoski meji in odkrita sovražnost Rusije napram Španiji in Francovemu režimu.

Glasm poročil ameriških časniških poročevalcev, so razmere na tej meji zelo napete. Večje in manjše praske in spopadi se vrše neprestano na meji in tudi celo v Španiji sami. V Madridu zaseda tajna proti-fašistična Junta, v kateri so se zbrali najrazličnejši elementi opozicije proti Francu. Nekatera poročila trde, da se je pojavilo opozicionalno gibanje tudi že v španski armadi. In morala španskih protifašistov je jako visoka, kot se je pokazalo na Francoskem.

Toda gledati moramo na to, da ne bomo pričakovali preveč od teh sil, ki imajo le omejena sredstva na razpolago. Hitler in Himmler sta nam pokazala, kako more nasilno-terorističen režim potlačiti revolucionarno gibanje.

Od treh velesil je samo Rusija jasno povedala, kaj misli. Moskva je izjavila, da je povratek demokracije na Špansko potreben in neobhoden V INTERESU MIRU. Tega ruskega naziranja ne smemo zavreči kar na kratko. Predlogi, ki so bili sprejeti v Dumbarton Oaksu, dajejo pravico Odboru za svetovno varnost, da poseže vmes povsod, kjer je to V INTERESU MIRU. Moglo bi se torej pripetiti, da spravi Rusija to vprašanje na dnevni red enega prvih sestankov tega Odbora za svetovno varnost.

Ko so ruski delegati dobili nalog, da se vdeležijo konference za civilno avijacijo v Chicagu, je bila utemeljitev naperjena predvsem proti Španiji. Švica in Portugalska, ki sta bili tudi navedeni v tem odgovoru, nista poglavitni državi, kajti švica sicer nima diplomatskih zvez z Rusijo in je tekom vojne delala za Nemčijo, toda zdaj je celo že zaprosila za obnovitev diplomatskih odnosov. Fašistična diktatura na Portugalskem pa je čisto odvisna od režima na Špankem. Radi tega je jasno, da meri Rusija pred vsem na Španijo.

Franco je poslal svojo "modro divizijo" v Rusijo, Hitlerju na pomoč. Franco je vnet in aktiven nasprotnik Sovjetske unije. Rusija ve, da bi postala Španija center nove proti-sovjetske zarote na evropskem kontinentu — in radi tega bo Stalin neizpisen v španskem vprašanju. Ako si ogledamo zadevo z ameriškega stališča, mo-

ramo upoštevati troje vprašanj: 1. Kaj nam narekuje naš interes? 2. Kako je ta naš interes v skladu s splošnimi interesi zedinjenih narodov? 3. Kakšna sredstva imamo na razpolago, za slučaj, da bi hoteli nastopiti?

Naši interesi na Špankem niso sentimentalnega značaja. Seveda, raje bi videli, da posluje na Špankem demokratičen režim, toda kar nas moti v dejstvu, da je španska notranje-politična ureditev fašistična, je pred vsem to, da vpliva španski fašizem na druge dežele, na države latinske Amerike in na Francijo. Svet se ne more pomiriti, dokler se bodo neprestano ponavljale fašistične zarote, katerih glavni stan bo v Madridu. Franco pa se teh zarot ne more rešiti, niti ako bi res hotel. Kajti njegov režim ne more obstati, ako ne nastanejo slični režimi v sosednjih deželah. Dokler je Španija slabotna kot vojaška in industrijska sila, je le grožnja za svojo okolico. Če bi si pa opomogla, bi postala zopet imperialistična v svojih zunanje-političnih smernicah.

V pogledu mednarodne politike bo Francov režim, dokler bo obstojal, netil nespornost in bo večna grožnja proti zavezniški slogi. Rusija in drugi evropski člani zedinjenih narodov ne bodo nikdar zadovoljni, dokler ne bodo vsi sledovi fašizma pometeni in odpravljeni v vseh deželah evropskega kontinenta.

Ker pa so španski protifašisti preslabotni, da bi se sami osvobodili, kaj je treba, in kaj je možno storiti? Morali bi odločno podpreti vse španske protifašiste — na Francoskem, v Afriki in v Mehiki. Prenehati bi morali s svojo nevtralnostjo v pogledu propagande. Franco ni bil nikdar tankovesten v tem pogledu in je širil z vsemi sredstvi propagando osišča. V naših rokah je danes, da mu vrnemo milo za drago — in sicer z našimi sredstvi propagande, ki so močnejša kot so bila njegova. Obenem pa bi mogli uvesti trdno in dobro zamišljeno gospodarsko politiko, ki bi hitro prepričala vse Špance, da je njihova bodočnost edino le v demokraciji. Na tem polju je Franco najbolj občuten.

UREDNIKOVA POŠTA

"The Sweethearts of Tito"

Cleveland, Ohio. — Tak je naslov opisu v publikaciji "Post" z dne 4. novembra, v katerem opisujejo svoje vtise in doživljanje major Richard Thruelsen in Lt. Elliott Arnold tekočo borbo in nadčloveško junaštvo Titovi partizanov. Pristalo je letalo na skritem letališču, v začetku o njih, opazita krepke junaške žene in dekleta opremljene z puškami na ramah in pesmijo na ustnicah "Here take our strength, O Tito,"

Here is our love, unending . . . tako so prepevale junaške partizanke v slabi zamazani in raztrgani obleki in uniformah vseh barv, toda njih pesem je prihajala iz srca, brez bojzani. Občudovala sta moč in junaštvo teh žena, jugoslovanskih partizank. "The women were large and strong, standing straighter and sturdier than most of the men. Their walk was straight, with head erect. To so naše partizanke, obstopile so letalo, naložile v letalo težko ranjene junake. Nekateri izmed ranjencev so mogli le šepetati nekaj besed, drugi so le tiho premikali svoje ustnice.

Krepke žene in dekleta so jih prinesle od daleč iz bojnih pozicij preko gora. Poleg nosilnic so klečale in stregle ranjenecem dekleta. Z to in o no skupino smo videli mladega dekca ali malo deklico. Bojišče ni bilo daleč proč, slišalo se je v mraku pokanje pušk; sovražnik je bil le osem milj oddaljen.

Predno se je naložilo ranjenec v letalo, so morale razložiti pripeljano prtljago, delo se je nemudoma izvršilo in porazeno slo v skrita skrivališča. "Tudi v Jugoslaviji je majhna peta kolona — plačani nemški vohuni, in tovor ne sme dolgo ostati na nevarnem prostoru." Delo so mrzlično opravile in prepevale "Sweet is our giving, O Tito."

Ko je bilo naloženo letalo z ranjenci se je jugoslovanska oficirka pridružila moštvu na letalu, da bo oskrbovala ranjence. Bila je to ženska veli-

ke postave z resnim obrazom, delno utrujena, oblečena je bila v modro britsko RAF bojno obleko. Da, take so jugoslovanske partizanke in volje in idealov takega naroda se ne da zatreči.

Ameriški Slovenci, dajmo, pomagamo tem junakom, katere občuduje cel svet. Progressivne Slovence v Clevelandu so na delu, za njim v pomoč dajmo, pomagamo vsak po svoji moči. Progressivne Slovence v ta namen priredijo veliko variatno prireditev v nedeljo, 26. novembra v Slovenskem delavskem domu na Waterloo Rd., za v pomoč našim bratom in sestram v stari domovini.

Ob tej priliki bo prvič podana partizanska igra "Mati", katero je spisal partizan, delavski pisatelj Mile Klopčič. Vsebina igre je: v vasi blizu Ribniške doline je stal precej dober grunt, katerega gospodar je bila "mati", kateri je bil mož ubit na tirolski fronti v prvi svetovni vojni. Mati je gospodarila z pomočjo svojih dveh sinov Franceta in Petra, katerim je tudi pomagala hči Minca. Prišla je druga svetovna vojna, z njo Italijani in Nemci v prelepo Slovenijo. Pričelo se je opustošenje, uničenje in požiganje slovenskih gruntov in domacij, za katere dejanja so bili v veliki meri odgovorni narodni izdajalci svojega lastnega naroda. Ta gorja in opustošenja so rodila "partizane". Slovenski fantje, možje, žene in dekleta so zbežali v hosto, formirale so se partizanske grupe za obrambo svojih domov in gruntov, za obrambo naroda in svobodo Jugoslavije.

K tej grupi je šel tudi sin France, čemur pa mu je mati zamerila, češ moj sin pa se je združil z komunisti. Mlajši sin Peter je slišal in delno tudi opazoval partizanske boje od bližja saj imel je v zato prilike, ko so fašisti zažgali Sodražico, pa se je tudi on namenil pridružiti se partizanom, čemur pa se je mati upirala z vsemi močmi;

Govor maršala Tita

na proslavi druge obletnice ustanovitve Prve dalmatinske udarne brigade dne 12. septembra 1944

Tovariši borci, oficirji, podoficirji in politkomisarji Prve dalmatinske brigade in drugih edinic XXVI. divizije! Danes praznujemo rojstni dan ene izmed najboljših naših edinic: obletnico ustanovitve slavne Prve dalmatinske brigade.

Predno govorim nadalje, odajmo pozdrav junakom, ki so žrtvovali svoje življenje za svobodo našega naroda v Prvi dalmatinski brigadi!

Prva dalmatinska brigada je nastala iz malih partizanskih odredov, ki so drznili se dvigniti proti sovražnemu okupatorju še v prvih dneh okupacije leta 1941. Slavna je pot, po kateri je korakala Prva dalmatinska brigada. Ustanovljena pred dve leti iz številnih partizanskih odredov Dalmacije, ima za seboj sijajne vojaške zasluge. V številnih bitkah je utrpela ogromne žrtve, utrpela tako velikanske žrtve, da je danes med vami zelo malo onih, ki so tvorili vašo brigado ob njenem začetku.

Borbe pri Livnu, borbe pri Jajcu, borbe v Centralni Bosni in njen sijajni pohod in največjem mrazu in globokem snegu, v dolino Neretve, kjer se je v četrti sovražni ofenzivi razvila najsijajnejša bitka naše osvobodilne borbe; bitka za osvoboditev silno utrjenega Prozora, da bi se odprla pot za rešitev naših ranjencev, zatem dolgotrajna bitka pri Konjicu pa borba na snežnem Prenju v najhujši zimi, brez hrane ali toplega odela; borba v Hercegovini in Črnigori, pri odbijanju zahrbtnih napadov narodnih izdajalcev — četnikov Draže Mihajlovića, — vse te bitke so priborile prvenstvo Prvi dalmatinski brigadi, ki stoji v vrstah naših najboljših udarnih proletarskih brigad. Slavne bitke v peti ofenzivi, ko je morala Prva dalmatinska brigada s svojimi prsi prebiti skreno pot preko valovite Drine, da razbije sovražni obroč — so dokazale, da ni tako težavne odredbe, ki bi ji sinovali Dalmacije ne bili kos. Poleg fantov so tudi mlada dekleta, ki so komaj priče življenjske pot, pokrili mrzli valovi reke Drine in poslednji pozdrav so prožili prameni njihovih las, ki so se vili po razburkanih valovih. Ali ta poslovljni pozdrav je klical: "Osvetite nas!" V vseh kasnejših bojih je Prva dalmatinska brigada vedela, kako osvoboditi svoje tovariše.

Prva dalmatinska brigada ima velike zasluge za vstajo naroda Dalmacije. S svojo borbo ni samo razžarila obrazov svobodoljubnega dalmatinskega naroda, nego je bila i pionir osvobodilne borbe Hrvatov, kajti baš sinovi Dalmacije so se v Hrvatski prvi dvignili in Dalmacija je prva položila na oltar svobode svoje najboljši sinove. Zgodovina Prve dalmatinske brigade je epična pesem, herojska borba. To je zgodovina, kakršno so zaslužile v tej borbi mnoge brigade naše slavne Narodno-osvobodilne vojske; to je zgodovina junaške borbe narodov Jugoslavije za njihovo svobodo in neodvisnost, borba za boljšo in srečnejšo bodočnost. In če so narodi Jugoslavije v tej težki in krvavi borbi utrpeli velike žrtve, niso bile te žrtve zaman, kajti razsvetlele so lice naših narodov pred celim naprednim človečanstvom; kajti padle so za skupno zavezniško stvar v borbi proti največjemu sovražniku človeštva: nemških in drugih okupatorjev. Poleg tega je v tej borbi Prva dalmatinska brigada, kakor i vse druge edince Narodno-osvobodilne vojske, bila nositeljica one ideje, s katero so danes prežeti vsi kraji naše zemlje, vsi pravi rodoljubi — to je ideja bratstva in edinstva jugoslovanskih narodov.

Danes imamo svojo narodno oblast, imamo najvišji organ narodne oblasti v Jugoslaviji — Antifašistično veče narodnega osvobodjenja Jugoslavije. To so velike pridobitve te vojne, plačane s krvjo in življenjem najboljših sinov Jugoslavije. V tej borbi nismo dokazali samo to, da se naši narodi znajo boriti, temveč tudi to, da se naši narodi znajo tudi sami upravljati. Skozi celo dobo teh nadčloveških naporov in borb je padlo tudi precej očitkov od raznih strani. Bilo je raznih poizkusov, da se onemogoči ta zgodovinska borba, ki jo vodi naš narod, toda premostili smo vse zapreke in danes ne obstoja taka sila, ki bi nam mogla odvzeti te pridobitve, izvojevane s krvjo in življenjem najboljših sinov narodov Jugoslavije.

Se je nekaj spekulativ, še so sovražniki, toda bilo bi naravno, če bi jih ne bilo, kajti sovražniki in izdajalci svojega lastnega naroda se ne morejo

preko noči preleviti v rodoljube. Ti ostanejo izrodki, toda nadevajo si novo masko in pod to masko, z drugimi metodami poskušajo doseči svoje protinarodne reakcionarne namene. To je mračna, nazadnjaška kika doma, ki ima svoje zveze tudi z inozemstvom, in sedaj, ko se nahajamo pred uro končne zmage, poskuša ta reakcija utrditi si svoj položaj, negledajoč pri tem niti na sredstva. Požrtvovalni, od ljudstva započeti borbi našega naroda, katere se vodi za zavezniško stvar, se je do danes posrečilo v veliki meri razkrinkati te sovražne namene, federativne, demokratične Jugoslavije. In ravno vsled tega, ker so ti protinarodni elementi prešli na nove metode v svojem reakcionarnem delu, osovito radi tega, ker so se skirli pod jagnjetovo kožo in se utihotapljajo v vrste narodno-osvobodilnega pokreta, postajajo nevarni in potrebna je največja čuječnost vseh onih, kojim so drage pridobitve te vojne. Treba je previdno paziti njihovo delo in jim preprečiti v naših vrstah doseči cilje, do katerih se niso mogli povzpeti, dokler so v odprti borbi stali na strani okupatorja.

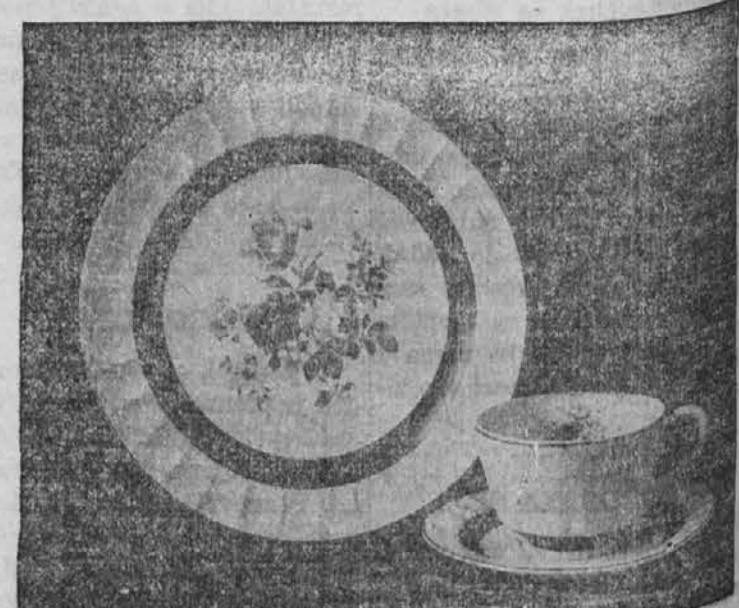
Vedno smo izjavljali in še danes izjavljamo, da želimo sprejeti v svoje vrste vsakega pravega sina, ki želi dobro svoji deželi, ki ljubi svojo zemljo, toda ne želimo spekulativ, nemočih onih, ki nameravajo uresničiti svoje temne, protinarodne cilje in mi jim zabičujemo, da prenehajo s takim delom, kajti z njimi ne bodo nikoli uspeli. Se nismo dokončali oboroženega boja s sovražnikom, z okupatorji in njihovimi hlapci. Tudi danes, ob dvanajsti uri naše borbe, potrebujemo vsakega poštenega sina naše domovine. — Kdor pošteno misli in želi svojemu narodu srečo in boljšo bodočnost. Po tej težki borbi nas čaka velika naloga, da povzdignemo našo razoroženo deželo iz razvalin. Naše vasi in mesta so porušena. Mnoge vasi so popolnoma zapuščene, ker jim manjka gospodarjev — iztrebil jih je sovražnik. Naša polja so zapuščena. Treba bo mnogo truda in napora, da se vse to popravi in uredi. In baš radi tega moramo zediniti vse ljudske sile, da bomo kos tej največji nalogi.

(nadaljevanje)

NORWOOD THEATRE

6210 ST. CLAIR AVE.

Poglejte — ženske — pogledite!

Začeni v torek in sredo, 14. in 15. novembra, bomo dali najkrajše in najdražje

NAMIZNO POSODO

ki so jo še kdaj dali v kakem gledališču v mestu.

Dobi se z navadno vstopnico in 8 centov za poslugov. Ves set te posode si morate ogledati, da jo boste znali ceniti.

V. Coff.

Slovenski ameriški narodni svet

3935 W. 26th Street, Chicago 23, Ill.

Na zadnji (prvi) konvenciji SANS, ki se je vršila 2. in 3. sept. 1944 v Clevelandu, so bili izvoljeni sledeči uradniki, gl. odborniki in člani širšega odbora:

CASNI ČLANI:

Častni predsednik: LOUIS ADAMIC, Milford, N. J.

Častna podpredsednica: MARIE PRISLAND, 1034 Dillingham Avenue, Sheboygan, Wis.

Častni član: DR. F. J. Kern, 6233 St. Clair Ave., Cleveland 3, Ohio.

CLANI EKSEKUTIVE:

Predsednik: ETTIN KRISTAN, 23 Beechtree St., Grand Haven, Mich.

1. podpredsednik: JANKO N. ROGELJ, 6208 Schade Ave., Cleveland 3, O.

2. podpredsednik: FRED A. VIDER, 2657 So. Lawndale Ave., Chicago 23, Illinois.

Tajnik: MIRKO G. KUHEL, 3935 W. 26th St., Chicago 23, Ill.

Blagajnik: VINCENT CAINKAR, 2657 So. Lawndale Ave., Chicago 23, Ill.

Zapisknik: JACOB ZUPAN, 1400 So. Lombard Ave., Berwyn, Ill.

NADZORNI ODBOR:

LOUIS ZELENIKAR, predsednik, 351 N. Chicago St., Joliet, Ill.

JOSIE ZAKRAJSEK, 7603 Cornelia Ave., Cleveland 3, Ohio.

JOSEPH ZAVERTNIK, 309 Tenafly Rd., Englewood, N. J.

SIRSI ODBOR:

LOUIS ARKO, 1222 Wooster Rd., W., Barberton, Ohio.

ANTON DEBEVC, 1930 So. 15th St., Sheboygan, Wis.

JOSEPH F. DURN, 15605 Waterloo Rd., Cleveland 10, Ohio.

JOSEPHINE ERJAVEC, 527 No. Chicago St., Joliet, Ill.

THERESA GERZEL, 334 Erie Ave., W. Allquippa, Pa.

ANTON HORZEN, Route No. 4, Princeton, Ill.

REY JERSIN, 4676 Washington St., Denver, Colo.

FRANK KEBE, 223-57th St., Pittsburgh 1, Pa.

FRANK KLUNE, 604-3rd St., N. W., Chisholm, Minn.

HELENA KUSAR, 1936 So. Kenilworth Ave., Berwyn, Ill.

KATHERINE KRAINZ, 1738 Hawthorne Ave., Detroit 3, Mich.

JOHN KVARTICH, 411 Station St., Bridgeville, Pa.

JOHN POLLOCK, 24465 Lakeland Blvd., Noble, Ohio.

LUDVIG MUTZ, 364 Menahan St., Brooklyn, N. Y.

ANTOINETTE SIMCICH, 1091 Addison Rd., Cleveland 3, Ohio.

THERESA SPECK, 4658 Rosa Ave., St. Louis 16, Mo.

VALENTINE STROJ, 1040 N. Holmes Ave., Indianapolis, Ind.

JOHN M. STONICH, 1634 Cedar St., Pueblo, Colo.

ANDREW VIDRICH, 706 Forest Ave., Johnstown, Pa.

ANTON ZBASNIK, A. F. U. Bldg., Ely, Minn.

LEPI STRIČEK

BEL-AMI

Francoski spisal — GUY DE MAUPASSANT

Prevel — OTON ŽUPANČIČ

(Nadaljevanje)

Zenske pa so vseprek enega človeka, ki ji plačajo moštvo, ki ji preži na tujca, da ga o- bere za pet lujev, in naznani- točno svojim rednim posetni- kam, kdaj je prosta. Poznamo jo vse že šest let; vidiš jih na- kaj večer, leto in dan po istih- krajih, razven takrat, kadar se- skrivajo v Saint-Lazarju ali v- Lourcini.

Duroy ga ni več poslušal. E- na teh ženskih se je bila oprla s- komolci ob njiju ložo in ga je- gledala. Životna temnolaska je- bila, s poltjo belo od moke, s- črnimi, podolgovatimi očmi, ki- ji je bila podčrtala z ogljem, s- gostimi ponarejenimi obrvmi. Z- nobila prsa so ji napenjale- njene ustnice, zdece kakor živa- zrak, so izražale nekaj živalske- ga, zaresnega, pretiranega, k a- r je vključ temu čarstilo.

Z glavo je namignila k sebi- prijateljici, ki je šla ravno mi- no, blondinki z rdečimi lasmi, ki je bila tudi životna, in ji re- ka tako na glas, da jo je bilo- slišati: "Ti, pogledj tega lepega- človeka: če bi me hotel za deset- kratev, pa se ne bi branila."

Forestier se je okrenil in po- gledal Duroya smehljaje po be- lici: "To meri nate: uspeh i- nekdanji podčastnik je bil- človek; in čisto mehanično si je- igral z roko v telovnik in oti- raval tista dva zlata v žepu. Z- avesa je zdrknila nizdol; or- taver je sviral sedaj valček.

Duroy je rekel: "Ali ne bi po- stopila malo po galeriji?"

"Kakor te volja."

Stopila sta iz svoje lože in ta- ko ju je potegnil tok šetalcev- na seboj. Gneča ju je prerivala, s- kaskala, suvala, zibala sem in- tja, pred očmi se jima je pre- stihala tema klobukov. In de- klata so se smukala paroma- zaskokoma presekavala, so šviga- le med komolci, prsi in hrbti, s- kakev kakor da so sredi te reke- polno ribam v vodi.

Duroy, kakor da so si bile nji- ju oči že povedale globokih skrivnosti; vzela si je stol in se- dla meni nič tebi nič njemu na- sproti, namignila svoji prijate- ljici, naj prisede, nato je uka- zala z jasnim glasom: "Nata- kar, dve čaši granatnega soka!"

— Forestier se je zavzel, in je spregovoril: "Ti pa nisi ravno preplaha!"

Ona je odgovorila: "Tvoj pri- jatelj mi je zmešal glavo. Pa je res čeden fant. Njemu na ljubo bi bila pripravljena za še take neumnosti!"

Oni odšli sta, pozibuje se v bo- kih.

Tedaj se je Forestier zasmel- jal: "No, prijatelj, ali veš, da

Coastguardsmen at a replacement pool in the South Pacific exercise their right to vote along with millions of American servicemen all over the world. These men are awaiting new assignments to coast guard fighting ships in the Pacific and will win back the Philippines and carry fighting troops in Japan. Early reports indicate considerable interest on the part of overseas veterans, with considerable soldier, sailor and marine individual campaigners at work.

AMERICAN HEROES

By JULIAN OLLENDORFF

Through swamp and jungle, under enemy observation and constant fire, Pfc. Frank A. Bezecycki of Detroit operated as lineman and telephone operator in a combat field artillery section. With visibility made poor by heavy rain and harassed at night by Nips only 100 yards away, Bezecycki heroically set up infantry-field artillery communications and was awarded a bronze medal. Wire and other equipment came from War Bond sales.

U. S. Treasury Department

ZAVAROVALNINO

proti
ognju, tatvini, avtomobilskim
nesrečam, itd.

preskrbi

Janko N. Rogelj

6208 SCHADE AVE.

Pokličite:
ENDicott 0718

SAVE!

YOUR OLD PAPERS

CALL THE
SALVATION ARMY

HENDERSON 5357

imaš srečo pri ženskah? To je treba negovati.

To ne utegne kam privedi."

— Za trenutek je umolknil, nato je povzel s tistim sanjavi- tonom ljudi, ki mislijo na glas: — "Tako je: prav one postavijo človeka najhitreje na noge."

(Dalje prihodnjic)

- ### Društveni koledar

NOVEMBER

18. novembra, sobota. — Ples Slovenian Club of YWCA, v Slovenskem delavskem domu na Waterloo Rd.

18. novembra, sobota. — Društvo "Sv. Katarina" št. 29 Z, S. Z., plesna veselica v avditoriju Slovenskega narodnega doma na St. Clair Ave.

19. novembra, nedelja. — Mladinski pevski zbor SDD — prireditev v SDD.

19. novembra, nedelja. — Blaue Donau, koncert in ples v avditoriju Slovenskega narodnega doma St. Clair Ave.

23. novembra, četrtek. — Zahvalni dan, pevski zbor "Zarja", koncert v avditoriju Slovenskega narodnega doma na St. Clair Ave.

25. novembra, sobota. — "Jugoslav Camp" št. 292 W. O. W., plesna veselica v avditoriju Slovenskega narodnega doma na St. Clair Ave.

26. novembra, nedelja. — Skupni krožki Progresivnih Slo- venk — prireditev v SDD.

26. novembra, nedelja. — Miss Ann Svigel, koncert v avditoriju Slovenskega narodnega doma, St. Clair Ave.
- #### DECEMBER

2. decembra, sobota. — Ples Eaton Axle Local št. 21 ME-SA

2. decembra, sobota. — Croa- tian Pioneers H. B. Z., ples v avditoriju Slovenskega narodnega doma na St. Clair Ave.

3. decembra, nedelja. — Društvo Združeni bratje št. 26 S. N. P. J. — ples v S. D. Do- mu.

9. decembra, sobota. — Progre- sivne Slovenke, plesna veseli- ca v avditoriju Slovenskega narodnega doma na St. Clair Avenue.

10. decembra, nedelja. — Zen- ski odsek S. D. D. — Ples v dvorani Slovenskega delav- skega doma na Waterloo Rd.

10. decembra, nedelja. — Kro- žek šte. 3, Progresivnih Slo- venk priredi igro v Sloven- skem društvenem domu, na Recher Ave.

25. decembra, ponedeljek. — So- cialistični klub št. 49 J ples v S. D. Domu na Waterloo Rd.

30. decembra, sobota. — Mac- cabees Red Jackets, ples v avditoriju Slovenskega narodnega doma na St. Clair Ave.

31. decembra, nedelja. — Pev- ski zbor "Jadran" — Silve- strova zabava v dvorani Slovenskega delavskega do- ma na Waterloo Rd.

31. decembra, nedelja. — Slo- venki narodni dom in Klub društev Slovenskega narodnega doma, Silvestrov večer v obeh dvoranah Slovenskega narodnega doma na St. Clair Ave.

- #### 1945

6. januarja, sobota. — Društvo "Napredne Slovenke" št. 137 S. N. P. J., plesna veselica v avditoriju Slovenskega narodnega doma, na St. Clair Ave.

13. januarja, sobota. — Glasbe- na Matica, plesna veselica v avditoriju Slovenskega narodnega doma, na St. Clair Ave.

20. januarja, sobota. — Društvo Kristusa Kralja KSKJ, plesna veselica v avditoriju Slo- venskega narodnega doma na St. Clair Ave.

27. januarja, sobota. — St. Vi- tus Boosters Club, ples v av- ditoriju Slovenskega narodnega doma na St. Clair Ave.

3. februarja, sobota. — Društvo "France Prešeren" št. 17 S. D. Z., plesna veselica v avi-
- toriju Slovenskega narodnega doma na St. Clair Ave.

10. februarja, sobota. — Ples društva "Cerkniško jezero, S. D. Z., v Slovenskem delav- skem domu na Waterloo Rd.

10. februarja, sobota. — Work- man's Benefit Society, ples v avditoriju Slovenskega na- rodnega doma, na St. Clair Ave.

11. februarja, nedelja. — Ples Zenskega odseka Slovenskega delavskega doma, na Water- loo Rd.

11. februarja, nedelja. — Dram- ski zbor "Ivan Cankar", pred- stava v avditoriju Slovenske- ga narodnega doma, na St. Clair Ave.

17. februarja, sobota. — Društvo "Comrades" št. 566 S. N. P. J., plesna veselica v avi- ditoriju Slovenskega narodnega doma na St. Clair Ave.

18. februarja, nedelja. — Kon- cert pevškega zbora "Jadran" v Slovenskem delavskem do- mu, na Waterloo Rd.

10. marca, sobota. — Croatian Pioneers H. B. Z., ples v av- ditoriju Slovenskega narodnega doma na St. Clair Ave.

18. marca, nedelja. — Ples krož- ka šte. 1 Progresivnih Slo- venk, v Slovenskem delav- skem domu na Waterloo Rd.

SLABE VESTI!

POLEG vseh dobrih novic o zmagah onstran morja pri- hajajo zelo slabe novice tukaj doma.

Zbiranje prihranjene masti NAGLO PADA v mnogih kra- jih dežele.

To more pomeniti samo eno stvar! Preveč je nas, ki pu- stimo dobre novice PRIHAJATI v NASE GLAVE. Premno- gi verjamejo, da se moremo po padcu Nemčije oddahnuti. Ali ti ljudje ne vedo, da je vojna z Nemčijo samo eno poglavje v svetovni vojni — in da moramo hoditi še dolgo, trdo pot na vzhodu?

Celo POPOLNI PORAZ NEMČIJE nam ne more niti naj- manj pomagati, kar se tiče položaja masčob. In iz poseb- nega vzroka: JAPONCI IMAJO NASE MASČOBE.

Nasha nadloga z masčobami se je pričela, ko so Japonci vdorili v pacifične pokrajine in so nam odrezali EN BILI- JON FUNTOV masčob in olja, kar smo uvažali vsako leto. Japonci so še vedno tam — mi pa smo še vedno odrezani!

Zato moramo še naprej hraniti porabljeno mast, da od- pomoremo tej izgubi. Pomagati moramo izdelovati municij- o, umetni gumi, zdravila, milo in drugi material, ki je potreben, da skoncamo vojno. HRANITI MORAMO CELO SE MNOGO BOLJ KOT DOZDAJ. Zato pojdite na delo in dvignite nabiranje masčob po celi Ameriki! POTREBA JE TAKO NUJNA, da nam daje vlada 4c in dva brezplač- na rdeča pojnta za vsak prihranjeni funt!

ZATO HRANITE PORABLJENO MAST DO V-J DNE- VA — dnev, ko bomo mogli obhajati končne zmago nad našim zadnjim in najtrdovalnejšim sovražnikom — Ja- ponsko.

Odobreno po WFA in OPA. Plača industrija

toriju Slovenskega narodnega doma na St. Clair Ave.

1. aprila, nedelja. — (Velika noč) Društvo "Spartans" št. 576 S. N. P. J., ples v avi- ditoriju Slovenskega narodnega doma na St. Clair Ave.

7. aprila, sobota. — Društvo "Cleveland" št. 126 S. N. P. J., plesna veselica v Sloven- skem narodnem domu na St. Clair Ave.

8. aprila, nedelja. — Koncert Mladinskega pevškega zbora Slovenskega delavskega do- ma, na Waterloo Rd.

14. aprila, sobota. — Slovenska Zenska Zveza, plesna veselica v avditoriju Slovenskega na- rodnega doma, na St. Clair Ave.

15. aprila, nedelja. — Glasbena Matica, koncert v avditoriju Slovenskega narodnega doma na St. Clair Ave.

5. maja, sobota. — Croatian Pi- oneers, ples v avditoriju Slo- venskega narodnega doma na St. Clair Ave.

6. maja, nedelja. — Croatian Pioneers Bowling Tourna- ment v avditoriju Slovenske- ga narodnega doma, na St. Clair Ave.

27. maja, nedelja. — Društvo Sv. Vida, št. 25, KSKJ, pro- slava 50-letnice v avditoriju Slovenskega narodnega doma na St. Clair Ave.

V vsaki slovenski družini, ki se zanima za napredek in razvoj Slo- vencev, bi morala dohajati

Enakopravnost

Zanimivo in podučno čtivo

priljubljene povesti

DAROVANA

Česki napisal Alojzij Dostál

Zgodovinska povest iz dobe Slovanskih apostolov

(Nadaljevanje)

"Kako srečanje to! Niti drug k drugemu ne moreva, da bi si stisnili roki in se bratsko poljubila!"

Iznova vzdihne Metod in solze mu polijo obličje.

Pater Jožef je stal nepremično in mislil. Zagledal se je v škofa in sam občutil globoko žalost, ki muči Metoda. Premišljeval je o nečem in položil desnico na svoje visoke čelo.

"Ničesar ne morem naprej obljubiti; a da se snideta z Rastislavom, to ni ravno popolnoma nemogoče."

Pater je govoril tiho, s pritanjenim glasom.

Metod se vzdigne, kakor bi mu blisk prešinil vse ude.

"Bi-li bilo to res mogoče, dragi prijatelj? O stori, če je mogoče, da zadnjikrat vidim kneza."

"Bolj tiho, gospod, da že takoj v začetku vsega ne pokazi-va. Rekel sem, da poizkusim, a za srečno izvršitev ne morem jamčiti. Treba je previdnosti. Govoril sem z Rastislavom in sva se spoznala in sem spoznal iz njegovih besed, da bi se dal podkupiti. Ne ugovarjaj, gospod, da si hočem na ta način pomagati, ker s tem ne mislim nič slabega. O begu ne more biti niti govora. Ko se pogovorita o najvažnejših stvareh, pojdetta vsak v svojo ječo nazaj."

Metod, mož pravičnosti, dolgo ni hotel privoliti, da bi se na ta dvomljivi način sestel s knezom. Ko ga je Jožef prepričal, da pri vsem tem početju ne bo niti sence nepoštenosti, "je vendar privolil. Hrepenenje, da še enkrat vidi kneza, ga potolaži. "Bog mi odpusti, ničesar hudega ne nameravamo," pravi in obrne oči v križ na nasprotni steni.

Solnce se je nagibalo za hribe. V Metodovo celico so padali zadnji žarki. V naravi je postajalo tiho in ptice so že zaspale na vejah. Gozdovi v daljavi so kimali z glavami, kakor bi se vlegali k počitku, in žabe so jim pele uspavanko. Zvezda za zvezdo je zamigljala na nebu...

Metod sedi še vedno pri knjigi, dasi bi v tej tesni celici niti najbistrejše oko ne moglo prebrati niti besedice. Vsak šum na hodniku ga vznemirja. Bil je nestrpen in ni mogel pričakovati zaželenega trenutka.

Hipoma mu stopijo pred oči vsa dela, vse težave, ki jih je moral prestati od onega dne, ko je odšel z ljubljenim bratom iz Soluna. Ni se hotel hvaliti, nikdar ni iskal posvetnega prizna-

nja, a kadar je njegova duša računala sama s seboj, je bil zadovoljen. Vedel je, da ni nobenega delovanja brez sovražnikov, brez težav; in teh je užil že dosti. Brata je izgubil, preganjan je bil, v ječo so ga vrgli. Toda Metod se ni pritoževal, upal je v Boga in čakal dneva rešitve. Poznal je dobro svoje ljubljence, ti se bodo gotovo zanj zavzeli in ga prej ali slej osvobodili. Ko bi le sveti oče v Rimu vedel o njegovem jetništvu, takoj bi z močno besedo pretrgal vezi, ki mu branijo, da se ne more povrniti na Moravsko.

In ko bi se tudi nič več ne vrnil, Metod je bil prepričan, da gotovo ozeleni seme, ki ga je vsejal, da iz njega zraste krepka rastlina, da se vera okrepi v tistih krajih, kjer je oznanjal križanega Odrašenika. In vendar si je želel, da bi mogel še sam nekoliko pomagati k temu. Saj je to dobro slovanske ljudstvo tako rado prejelo krst iz njegove roke, saj mu je bilo tako zelo naklonjeno.

Metod je čutil šele sedaj, kako zelo ljubi svoje ovčice.

Toliko dela je še preostajalo, a orač je zaostal sredi brazde, roka z božjim imenom se je zaprla.

Tiho se bližajo koraki. Metod vstane in hiti k vratom. V celici je bila še vedno tema in mesečni žar je slabo razsvetljeval steno, na kateri je visel umetno izrezljan križ.

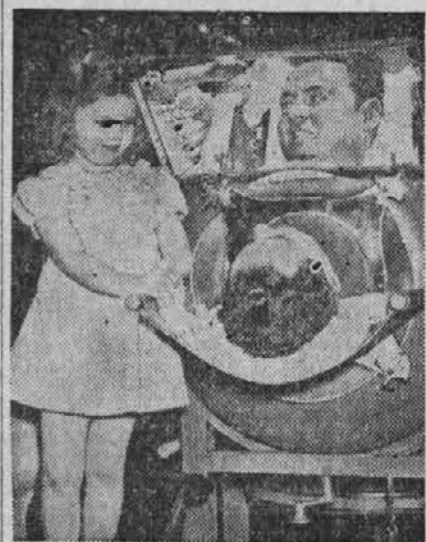
Vrata se odpro in v celico stopi predstojnik reda. Na pragu postane in se čudi, kajti še nikdar mu jetnik ni prišel nasproti.

Škof se ustraši; dobro, da je tema skрила njegovo zadrego.

"Hvaljen bodi — — —"

"Na veke — — —"

Snite Goes South

Frederick Snite, the "boiler kid," shown in his iron lung, with his daughter, Terese Marie, a year and three months old, as he left his Chicago home for the winter in Florida.

Važna seja za izboljšanje naselbine po požarni katastrofi

V sredo večer, 15. nov., ob 8. uri zvečer se bo vršila važna seja v avditoriju S. N. Doma na St. Clairju, kamor so vabljeni: V prvi vrsti po plinski katastrofi prizadeti in v okolici živeči stanovalci ter njih sorodniki in vsi, ki se zanimajo, za izboljšanje te okolice in želijo, da se odpravijo z rezidenčnih cest stanovalcem nevarne in škodljive tovarne. Tisti, ki ste v požaru zgubili svoje domove, ste prošeni, da bi ta večer sporočili, kaj je vaš namen za bodoči dom.

Ta večer bodo prišli tudi uradniki iz mesta, ki se bavijo z načrti za nove bodoče domove in za izboljšanje te okolice. Predložili bodo načrte in risbe, v katerih boste lahko videli, kako bi se dalo z boljšim nadomestiti to, kar je bilo uničeno.

Za to sejo so se zavzeli vsi trije sedaj poslujoči odbori:

Odbor, ki ga je imenoval župan Lausche za posredovanje s plinsko družbo, Norwood Community Council, ter Slovenski reliefni odbor.

Podpisji predsednikov imenovanih odborov:

Anton Grdina, Joseph F. Fifolt, John L. Mihelich.

"Bodi pozdravljen, gospod," reče predstojnik in pelje škofa na sedež. "Čudim se, da je tukaj tema in ti vendar tako rad čitaš zvečer pri luči."

Metodov ječar je govoril čisto nemščino, akoravno je bila v samostanu latinščina bolj običajna. Slovanskemu apostolu na ljubo je naredil izjemo v strogih samostanskih predpisih.

"Preganjam dolgi čas, kakor morem. Navajen sem dela in tukaj sedim v nedelavnosti. Včasih me jednolično delo utruja in potem se tolažim z molitvijo ali pa s spomini."

"Prvo bi ti sam priporočal." "Molitev seveda povzdiguje duha k Bogu, ali pri mladih, močnih in zdravih ljudeh se mora družiti z delom."

Škof je poslednjo besedo posebno poudaril.

Predstojnik naredi kisel obraz in pomoli za hip. Obiskal je svojega jetnika le takrat, kadar mu je imel kaj posebnega sporočiti. Zadnjič je prinesel Metodu dopis slovanskega nadškofa in danes je prišel po odgovor. A Metod mu pove odločno: "Mene so sodili papeži v Rimu, izpovedal sem svoj nauk pred sveto stolico in ničesar niso našli na meni, kar bi opravičevalo pasovske in solnograške škofe, da bi me zaprli. Morda edino to, ker sem bil imenovan za škofa moravskega, panonskega, nadškofa slovanskega? Ti kraji niso nikdar spadali k nemški nadškofiji in sveti oče ima pravico, škofije omejevati, kakor mu je ljubo."

"Smem narediti luč?" "Kakor želiš, danes je ne bom več potreboval."

V peči zaplapola ogenj in razsvetli celico z rdečim žarom. Pater predstojnik, mož v najlepših letih, s smehljajočim o-

brazom in ponižnim pogledom, sede Metodu nasproti.

"Kako se počutiš?" "Kakor orel, ki so mu zvezali krila in ga prikovali za noge."

"Bodi vendar pameten, brat moj, saj vidiš, da sem jaz tvoj stražnik in sem za te odgovoren. Ne delaj si težkega življenja in poslušaj moj svet."

"Ali je zopet tak, kakor prej? Potem se zastoj trudiš, jaz ne morem ravnati drugače, vest mi ne pusti."

"Pogoji so tako preprosti; le besedico "da" reci, podpiši in vse je v redu."

"Nimam pravice odločevati, namesto mene je govoril že nekdo drugi. Bilo bi to proti volji Petrovega naslednika, Moravskega, Panonije, Hrvaške, Srbije — z eno besedo slovanske dežele ne morejo nikdar biti podložne nemškemu nadškofu. Ze po naravnem pravu imajo Slovani pravico zahtevati svojega nadškofa. Ko bi jaz privolil, povzročil bi s tem za vedne čase najhujše prepire, sovraštva in zmešnjave. Moravci bi me preklinjali, a tega nečem. In če se Rastislavu ni posrečilo zediniti slovanskih rodov v skupen narod, posreči se to njegovemu nasledniku."

"Svatopluku?" se nasmeja predstojnik. "Gospod, zelo se motiš. Ali ti morda še ni znano, da je tudi Svatopluk že na varnem — v ječi."

"Je-li to mogoče!"

"Glej, tako se zgodi vsem moravskim vladarjem, ako ne bodo poslušali nas, in kar sta ti in tvoj sodobnik Rastislav za samostojnost Moravske dosegla, se je že davno izpremenilo v dim. Svatopluk je samo ugovarjal in je že, kjer so njegovi predniki. Vi ste in ostanete vedno pod našo nadvlado."

Metoda je bridko zadela ta nepričakovana vest.

"Zato ti svetujem, odpovej se na našo korist svoji škofijski časti, priklopi z našo pomočjo zemljo, ki si jo izpreobrnil, in kolikor je še boš, nadškofiji solnograški, ubogaj in pusti slovanske obrede, pa bode zopet vse dobro."

"In kaj bo rekel sveti oče na rimski prestolici, glava vse cerkve?"

"Ko zve, da si se odpovedal prostovoljno, ko sliši, da bi cerkev trpela škodo s to razdrobitvijo, bo mislil, da si dobro storil, da si storil tako v blagor slovanske zemlje, katerih krajne razmere dobro poznaš —"

Predstojnik se pomakne bliže k škofu in ne odmakne od njega oči.

(Dalje prihodnjic)

Mali oglasi

Izvršujemo popravila na vsakovrstnih harmonikah
Dajemo pouk na harmonike po priznanih učiteljih

Charles M. Mosberger
3442 W. 63 St. — ME. 0048

VAŠI ČEVLJI

bodo zgledali kot novi, ako jih oddaste v popravilo zanesljivemu čevljarju, ki vedno izvrši prvotno delo.

Frank Marzlikar
16131 St. Clair Ave.

B. J. RADIO SERVICE

1363 E. 45 St. HE. 3028
Prvovrstna popravila na vseh vrst radio aparatih

Charles & Olga Slapnik

CVETLIČARNA
Vsakovrstne cvetlice, sveže in v lončkih, ter venci in šopki za vse namene.
6026 ST. CLAIR AVE.
EX. 2134

OČE SE NI ZMENIL

—zato je vzel toliko časa, da je ozdravil svoj "ohromeli hrbet." Nikar ne prenašajte mišične bolečine, trganja in natezanja. Položite Johnsonov RED CROSS Plaster na prsi ali hrbet — naravnost na prostor. Ta preiskušeni pripomoček prinese takoj delovanje. Ogreva — lajša — varuje — podpira — deluje — ko vi delate. RED CROSS Plasters so snažni, zdravi, lahki, vporabni. Imajte vedno zalogo pri rokah. Zahtevajte pravo, slavno že nad 50 let, ki izdeluje Johnson & Johnson, SAMO 35c — vaši lekarni.

Johnson's

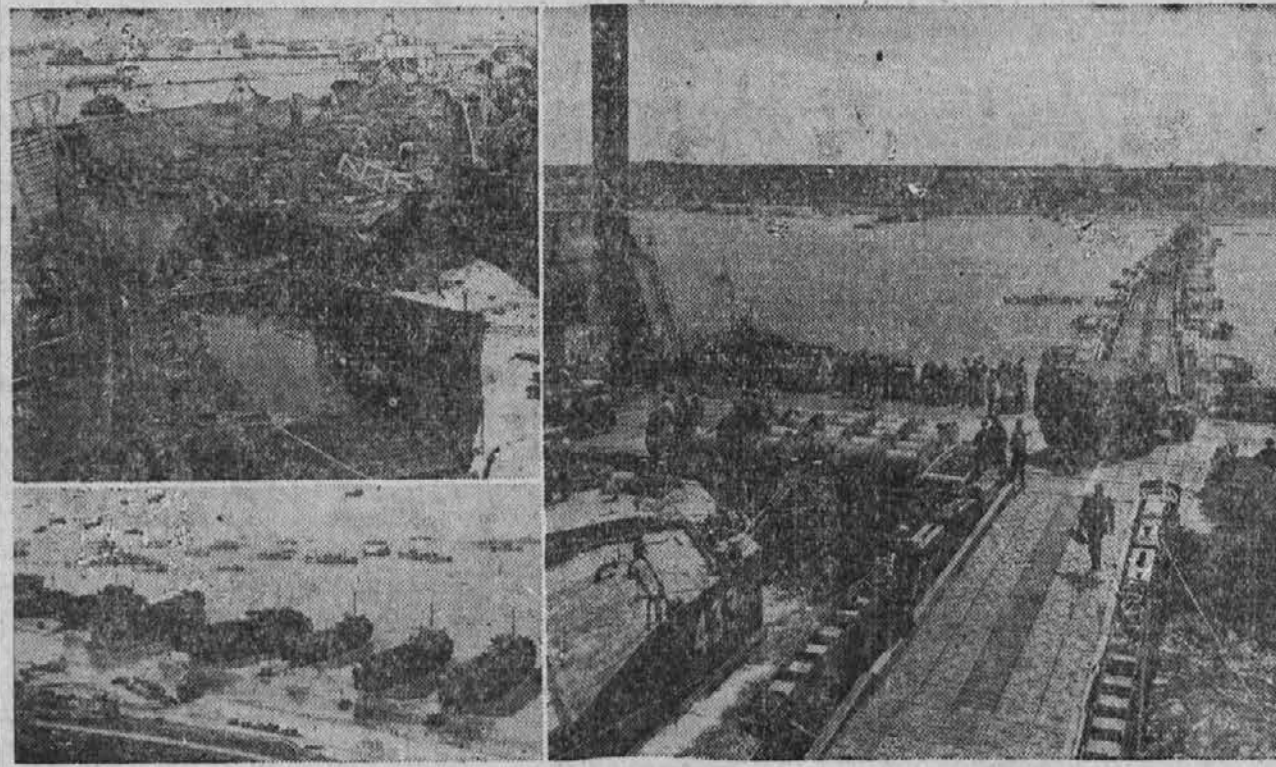
RED CROSS PLASTER

WHERE THE FUEL GOES

It takes 12,500 gallons of gasoline to train one pilot.

Floating Invasion Docks Destroyed by Storm

Lower left shows panoramic view of Omaha beach before the U. S. Mulberry, invasion docks, were set up. Right shows how all hands pitch in to keep the flow of supplies going in the U. S. Mulberry off Colleville, France. The Mulberry (top, left), shown wrecked by the terrific channel storm which broke directly after completion of the Mulberry.

Za delavce Za delavce

THE TELEPHONE CO. POTREBUJE ŽENSKE ZA OSKRBNICE

za poslopja v downtownu
Polni čas šest večerov v tednu
od 5.10 pop. do 1.40 zj.

Najboljša plača od ure v mestu — Stalno delo

Zahteva se izkaz državljanstva — Zglasite se
Employment Office, 700 Prospect Ave., soba 901
od 8. zj. do 5. pop. dnevno razven ob nedeljah

The Ohio Bell Telephone Co.

Mali oglasi

ČE POTREBUJETE novo streho ali pa če je treba vašo streho popraviti, se obrnite do nas. Izvršimo velika in majhna dela na trgovskih poslopijih in domovih. Brezplačni proračun.

Universal Roofing Service
1106 St. Clair Ave. — CH. 8376-8377
Ob večerih: ME. 4767

Delo na farmi

Kateraga veseli delo na farmi, naj se zglašijo na 1049 E. 185 St. med 4. in 5. uro popoldne. Plača po dogovoru.

Hiše naprodaj

Na East Park Drive — Hiša za eno družino, 6 sob, garaža za 2 avta; v dobrem stanju. Cena \$8,750.

V Euclidu, blizu E. 200 St. Hiša za 2 družini, 5 in 5 sob; zelo snažno, znotraj in zunaj. Velika lota, krasno dvorišče. \$8,700.

Imamo tudi veliko hiš za eno ali dve družini, v Collinwoodu, v okolici E. 185 St. in v Euclidu.

JOHN KNIFIC

740 E. 185 St.
nasproti Muskoka Ave.
IV. 7540 ali KE. 0288

Hiša naprodaj

Hiša za eno družino, 6 sob; v dobrem stanju; streha pokrita z lesenimi šinglji; zimska okna in poletne mreže. Cena \$3,900. Pokličite LA. 6635.

Sekuriteta v Ashtabuli

Farma 125 akrov, 8 sob hiša s poslopji. 2 velika mesta v bližini. Nekaj živine in orodja je vključeno. Takoj samo \$2,000. Farmo se bo oskrbovalo do smoladi. Za podrobnosti pokličite CE. 0855, po 5:30 uri zvečer.

ZA REVMAČNE BOLECI PITAITE PAIN-EXPELLER

Od 1867 god...
Zanesljiv liniment familiji

WAR BONDS in Action

Bonds for mercy! Bandaging a wounded comrade in Italy is a commonplace scene on every fighting front. Much of the money you lend your government by buying Bonds goes into medical aid for your fighting relatives and friends. Keep up your Bond buying. Buy an extra Bond today.

U. S. Treasury Department

ŽENSKÉ

ZA ČIŠČENJE URADOV

od 10. zv. do 6. zj.
Dobra plača od ure

Katero zanima, naj se zglašijo na
Employment Office
Marquette Metal Products
1145 Galewood Dr., od
St. Clair Ave.

POMOČNIKI VAJENCI

v nujni industriji
Visoka plača od ure, overtime in bonus omogoči velik zaslužek.

Valley Mould & Iron Corp.
3900 E. 91 St.

MOŠKI

Tool & Dye Makers
Strojni popraviljači
Lathe Delavci
Kleparski delavci
Inšpektorji
Time Keepers

ŽENSKÉ

Assemblers
Inšpektorice

Dnevno in nočno delo; plača od ure, overtime in plača od mada. 10 ur dnevno, 5 dni v tednu.

Stalno delo sedaj in po vsaki ni.

THE BISHOP & BABCOCK MFG. CO.

1285 E. 49 St. — od St. Clair

Mali oglasi

DIREKTORIJI S. D. D. NA RDEČER AVE. ZA LETO 1944

Predsednik Frank Podborščak, podpredsednik Frank Zagar, tajnik Jim Rottar, 19615 Keweenaw Ave., blagajnik John Ivančič, zapisnikar Frank Rupert; izborni odbor: John Troha, Zigmund, Jakob Peklaž.

Gospodarski odbor: Frank Fende, Janko Robič in Matije Klemen. — Publikcijski odbor: Frank Segulin in John Podborščak, zastopnika za Federacijo domov Frank Podborščak in Jim Rottar, za State of Ohio Association John Ivančič in Frank Zagar.

Ostali direktorji so: John Killher, Andy Pezdor, Frances Rottar. Oskrbnika društvenega doma sta Mr. in Mrs. Charles Starman.

Direktorij zboruje vsako tedenjo sredo v mesecu ob 8. uri zvečer.

THE DELL BRAMLEY

Floral Shoppe

1264 E. 71 St. — HE. 0720

nasproti cerkve sv. Frančiška

CVETLICE ZA VSAK SLUČAJ

Tudi telegrafiramo naročila kramponov

Help Sponsor a Fighting DESTROYER!

U. S. Treasury Department